

คู่มือการจัดทำเอกสารทางวิชาการ

โดย รศ.ชุมศักดิ์ อินทร์รักษ์

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับงานบริการวิชาการ
วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนาภิเษก

ปี พ.ศ. 2561

คำนำ

คู่มือการจัดทำเอกสารประกอบการสอนนี้ จัดทำขึ้นตามมาตรฐานหลักเกณฑ์ และวิธีการ แต่งตั้งคณาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษาให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ (ฉบับที่ 5) พ.ศ.2556 เพื่อให้คณาจารย์ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำเอกสารประกอบการสอน ซึ่งเป็นผลงานวิชาการลำดับแรกที่ต้องพิจารณาควบคู่ไปกับคุณภาพการสอนของอาจารย์ ในการเข้าสู่ตำแหน่งทางวิชาการใน ระดับผู้ช่วยศาสตราจารย์

คู่มือฉบับนี้เป็นแนวปฏิบัติที่อาจารย์สามารถปรับใช้ได้ตามความเหมาะสมของการสอนในรายวิชาต่างๆ ต้องมีส่วนประกอบ รูปแบบ และหัวข้อครบถ้วนตามเกณฑ์ มาตรฐาน สำหรับส่วนที่เพิ่มเติมขึ้นมาเพื่อช่วยในการเรียนการสอนสมบูรณ์แบบยิ่งขึ้น สามารถกระทำได้ตามดุลยพินิจของผู้สอน นอกจากนี้ในคู่มือยังได้เพิ่มเติมหลักเกณฑ์ ในการประเมิน คุณภาพ ผลงานทางวิชาการ (เอกสารประกอบการสอน) เพื่อให้ ผู้สอน ได้ทราบและประเมินผลงานของตนเองก่อน หวังว่าคู่มือการจัดทำเอกสารประกอบการ สอนนี้ จะช่วยให้คณาจารย์ของวิทยาลัยผลิตผลงานทางวิชาการ (เอกสารประกอบการ สอน) ได้สะดวกยิ่งขึ้น

ฝ่ายวิจัยและนวัตกรรม ร่วมกับงานบริการวิชาการ
วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนาภิเษก

25 มกราคม 2561

สารบัญ
เอกสารประกอบการสอน

1. คำจำกัดความ	1
2. รูปแบบ	1
3. การเผยแพร่	1
4. ส่วนประกอบ	
4.1 ส่วนนำ	1
4.2 ส่วนแผนการสอน	2
4.3 ส่วนท้าย	2
5. เกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานวิชาการ	3
6. เอกสารประกอบการสอน	3
7. ภาคผนวก	
ตัวอย่างปก	4
ตัวอย่างแผนการสอน	5
แบบฟอร์ม แผนการสอนรายครั้ง	9
ตัวอย่างแผนการสอนรายครั้ง	11
ประวัติผู้สอน	12

เอกสารประกอบการสอน

1. คำจำกัดความ

เอกสารประกอบการสอน หมายถึง ผลงานทางวิชาการที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่ง ตามหลักสูตรของวิทยาลัยที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชา และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็น เครื่องมือสำคัญของ ผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน

2. รูปแบบ

เป็นเอกสาร หรือสื่ออื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในวิชาที่ตนสอน ประกอบด้วย แผนการสอน หัวข้อ บรรยาย (มีรายละเอียดประกอบพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียง เอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (chart) แถบเสียง (tape) หรือภาพเลื่อน (slide) เป็นต้น

3. การเผยแพร่

อาจเป็นเอกสารจัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่ม หรือเป็นสื่ออื่นๆ เช่น ซีดีรอม ที่ได้ใช้ประกอบการสอน วิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของวิทยาลัยมาแล้ว

4. ส่วนประกอบ

เอกสารประกอบการสอนของวิทยาลัย ควรประกอบด้วย ส่วนสำคัญ 3 ส่วน ดังนี้

4.1 ส่วนนำ ประกอบด้วย

- 1) ปก หมายถึง หน้ากระดาษอย่างหน้าที่ยัดไว้เป็นหน้าแรก แสดงถึงข้อมูลเบื้องต้นของผู้เสนอเอกสารประกอบการสอน ได้แก่ รหัส ชื่อวิชา ชื่อผู้สอน สังกัด (ตามตัวอย่าง)
- 2) คำนำ เป็นข้อความที่กล่าวนำให้ทราบถึงความเป็นมาและวัตถุประสงค์ในการจัดทำเอกสารประกอบการสอน
- 3) สารบัญ หมายถึง หัวข้อเรื่องต่างๆ หรือบัญชีเอกสารต่างๆ เรียงลำดับตามที่ปรากฏในเอกสารประกอบการสอน และช่วยให้สะดวกในการค้นหาเรื่องที่ต้องการอ่าน

4.2 ส่วนแผนการสอน ประกอบด้วย

1)แผนการสอน (ตามรูปแบบ มคอ.3) ที่วิทยาลัย กำหนดไว้ (ตามตัวอย่าง)

2)แผนการสอนรายครั้ง ประกอบด้วย

1.รหัส รหัสวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร ชื่อวิชา หมายถึงวิชาที่ทำการสอนตามหลักสูตร ชั้นปีที่ ชั้นปีที่นักศึกษาอยู่ ประจำภาคการศึกษา ภาคการศึกษาที่จัดทำแผนการ สอนรายครั้ง ปีการศึกษา ปีการศึกษาที่จัดทำแผนการสอนรายครั้ง

2.ครั้งที่ ตามแผนการสอน เรื่อง ชื่อเรื่องที่ทำการสอนในครั้งนั้น ใช้เวลา หมายถึง เวลาที่ใช้ทำการสอนในครั้งนั้น ซึ่งสอดคล้องกับโครงการสอน

3.หัวข้อเรื่อง หมายถึง หัวข้อย่อยที่จะทำการสอนในครั้งนั้น

4.แนวคิด หมายถึง ความคิดรวบยอดที่ผู้สอนต้องการให้นักศึกษาได้รับเมื่อเรียนบทเรียน ครั้งนี้จบแล้ว

5.วัตถุประสงค์ หมายถึง สิ่งที่ผู้สอนต้องการให้นักศึกษابرรลุผลในขอบเขตเนื้อเรื่องที่ทำกรสอนในครั้งนั้น

6.กิจกรรมและวิธีการสอน เป็นการแสดงให้เห็นว่าในการสอนแต่ละครั้งจะดำเนินการสอนอย่างไร เช่น ให้นักศึกษาฝึกอภิปรายเป็นรายบุคคล เป็นต้น

7.สื่อการสอน หมายถึง สื่อที่จะใช้ประกอบการสอนในชั่วโมงนั้น เช่น วิตทัศน์ แผ่นใส หรือ การนำเสนอโดยใช้ power point เป็นต้น

8.การประเมินผล แสดงถึงวิธีการประเมินผลในหัวข้อเรื่องดังกล่าว เช่น การทดสอบ ย่อย สังเกตจากการตอบประเด็นคำถามในชั้นเรียน การแสดงความคิดเห็น หรือ การร่วม อภิปรายของนักศึกษา เป็นต้น

9.เอกสาร / หนังสืออ้างอิง / หนังสืออ่านประกอบ หมายถึง เอกสาร หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ หรือบทความ ที่ผู้สอนกำหนดให้นักศึกษา ศึกษาหรืออ่านมาก่อน สำหรับการสอนในครั้งนั้น

4.3 ส่วนท้าย ประกอบด้วย หนังสืออ้างอิงทั้งหมดที่ใช้ในวิชาดังกล่าว รวมทั้งภาคผนวก ต่าง ๆ (ถ้ามี)

สำหรับการพิมพ์นั้น ให้ใช้ตัวพิมพ์ (Font) ชื่อ Thai Sarabun PSK ขนาด 16 point

5 เกณฑ์การประเมินคุณภาพผลงานวิชาการ

– เอกสารประกอบการสอน กำหนดการพิจารณาในแต่ละหัวข้อ ดังนี้

5.2 การใช้ประกอบการสอน

5.2.1 จำนวนชั่วโมงทำการสอนต่อสัปดาห์

5.2.2 เคยใช้ประกอบการสอน (เคยใช้ / ไม่เคยใช้)

5.3 เนื้อหา

- 5.3.1 มีความถูกต้องในด้านวิชาการ
- 5.3.2 มีสาระครบถ้วน
- 5.3.3 มีรายละเอียดในแต่ละหัวข้อถูกต้องเหมาะสม
- 5.3.4 มีความทันสมัย

5.4 การเขียน

- 5.4.1 มีความสามารถในการเรียบเรียง จัดลำดับเนื้อหา
- 5.4.2 ใช้ภาษาถูกต้อง
- 5.4.3 ลักษณะการเขียนเข้าใจง่าย สื่อสารได้ชัดเจน

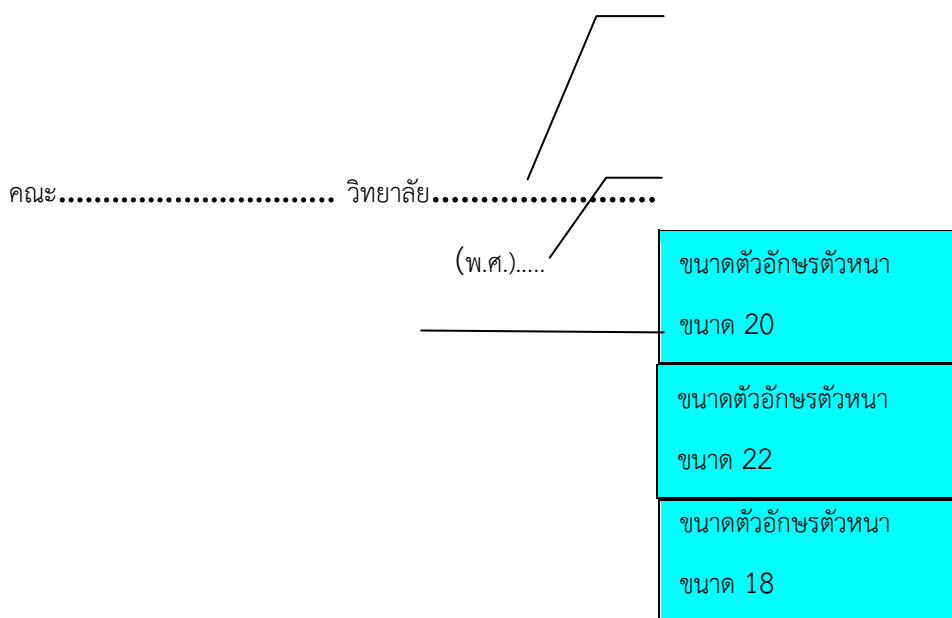
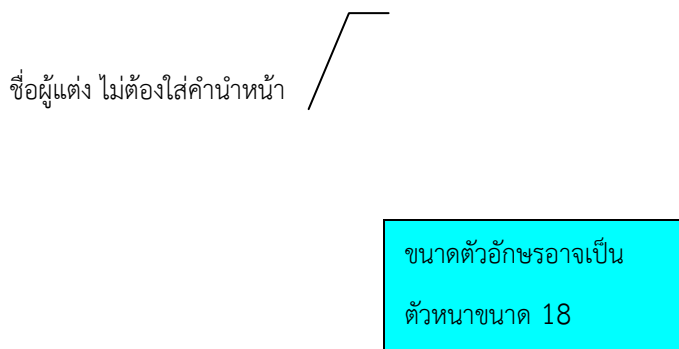
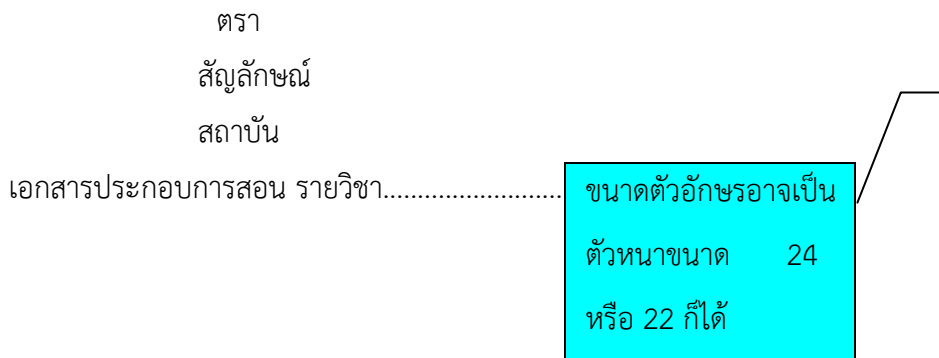
5.5 รูปแบบ

- 5.5.1 มีรูปแบบถูกต้อง ครบถ้วนตามที่กำหนดไว้
- 5.5.2 ถ้ามีเอกสารหรืออุปกรณ์/สื่อที่ใช้ประกอบการสอนต้องมีความเหมาะสมกับเนื้อหา ในบทเรียน ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนดีขึ้น (โดยให้แนบเอกสารหรืออุปกรณ์ / สื่อดังกล่าวมาด้วย)

คำจำกัดความของเอกสารประกอบการสอน ลักษณะการเผยแพร่และลักษณะคุณภาพ

	เอกสารประกอบการสอน
คำนิยาม	ผลงานทางวิชาการ ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งตามหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาวิชา และวิธีการสอนอย่างเป็นระบบ จัดเป็นเครื่องมือสำคัญของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอน
รูปแบบ	เป็นเอกสารหรือสื่ออื่นๆที่เกี่ยวข้องในวิชาที่สอน ประกอบด้วยแผนการสอน หัวข้อบรรยาย (มีรายละเอียดพอสมควร) และอาจมีสิ่งต่างๆดังต่อไปนี้เพิ่มขึ้นอีกก็ได้ เช่น รายชื่อบทความหรือหนังสืออ่านประกอบ บทเรียบเรียงเอกสารที่เกี่ยวข้อง แผนภูมิ (Chart) แถบเสียง (Tape) หรือภาพเลื่อน (Slide) เป็นต้น
การเผยแพร่	อาจเป็นเอกสารที่จัดทำเป็นรูปเล่มหรือถ่ายสำเนาเย็บเล่มหรือเป็นสื่ออื่นๆ เช่น ซีดีรอม ที่ใช้ประกอบการสอนวิชาใดวิชาหนึ่งในหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษามาแล้ว
ลักษณะคุณภาพ	อยู่ในดุลยพินิจของสถาบันอุดมศึกษาที่จะกำหนดเป็นข้อบังคับ

ตัวอย่างปกนอก

ตัวอย่างคำนำ Font ขนาด 22"

ไม่ใส่ เลขหน้าแต่นับ

เว้นระยะตัวอักษร
พิมพ์ ตัวอักษรที่ 9

คำนำ

ระยะห่างเคาะ enter 1 ครั้ง เริ่มพิมพ์

เอกสารประกอบการสอน รายวิชา..... รหัสวิชา.....นี้ได้เรียบเรียงขึ้นอย่าง
เป็นระบบ ครอบคลุมเนื้อหาสาระรายวิชา ในหมวดวิชา.....ของวิทยาลัยเพื่อใช้เป็นเครื่องมือสำคัญ
ของผู้สอนในการใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนมีความรู้ความ เข้าใจในเนื้อหา เอกสารเล่ม
นี้ ได้แบ่งเนื้อหาในการเรียนการสอนไว้ 15 สัปดาห์ ได้แก่ ..... (ให้เขียนหัวข้อเรื่องในการสอนของ
แต่ละสัปดาห์ จนครบ 15 สัปดาห์)..... ผู้สอนควรได้ศึกษารายละเอียดแต่ละหัวข้อเรื่องที่
สอนจากเอกสาร หนังสือ ตำรา หรือสื่ออื่น ๆ เพิ่มเติมอีก หวังว่าเอกสารประกอบการสอนนี้คงอำนวยความสะดวก
ต่อการเรียนการสอน หากท่านที่นำไปใช้มีข้อเสนอแนะ ผู้เขียนยินดีรับฟังข้อคิดเห็นต่าง ๆ และขอขอบคุณมา
ณ โอกาสนี้

ระยะห่างเคาะ enter 2 ครั้ง เริ่ม

พิมพ์ครั้งที่

ชื่อผู้แต่ง .....

.....

วัน / เดือน / ปี
ที่พิมพ์ สำเร็จ

ตัวอย่างสารบัญ

สารบัญ

Font ขนาด 22"

ระยะขอบบน 1.5 นิ้ว

ระยะ 1.5 นิ้ว

ระยะห่างเคาะ enter 1 ครั้ง เริ่มพิมพ์ ระยะ 1 นิ้ว

หน้า

ระยะห่างเคาะ enter 1 ครั้ง เริ่มพิมพ์

คำนำ	(....)
สารบัญ	(....)
สารบัญภาพ	(....)
สารบัญตาราง	(....)
รายละเอียดวิชา	(....)
รหัสและชื่อวิชา	(....)
พื้นความรู้	(....)
จำนวนหน่วยกิต	(....)
วิชาบังคับก่อน	(....)
อาจารย์ผู้สอน	(....)
คำอธิบายรายวิชา	(....)
จุดมุ่งหมายรายวิชา (ให้เป็นไปตามรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3)	(....)
การวัดผลการเรียนรู้	(....)
แผนการสอนครั้งที่ 1	(....)
บทที่ 1 ความสำคัญของ.....	(....)
หัวข้อเรื่อง	(....)
แนวคิด	(....)
วัตถุประสงค์	(....)
กิจกรรมการสอน	(....)
สื่อการสอน	(....)
การประเมินผล	(....)

หนังสืออ่านประกอบ (....)

เอกสารอ้างอิง (....)

รายละเอียดวิชา

รหัสและชื่อวิชา .....

.....

พื้นที่ความรู้ .....

จำนวนหน่วยกิต 3 (3-0)

วิชาบังคับก่อน - .....

อาจารย์ผู้สอน .....

.....

คำอธิบายรายวิชา

.....(นำมาจากหลักสูตร ลอกมาให้ครบ (เพิ่มหรือขาดไม่ได้).....

.....

.....

.....

จุดมุ่งหมายรายวิชา (ให้เป็นไปตามรายละเอียดของรายวิชา (มคอ.3))

1. ....

.....

.....

2. ....

.....

.....

การวัดผลการเรียน	- งานที่มอบหมาย การอภิปราย	.....%
	- การเข้าชั้นเรียน และการร่วมกิจกรรม	.....%
	- สอบกลางภาค	.....%
	- สอบปลายภาค	.....%
	รวม	<u>100</u> %

แผนการสอนครั้งที่ 1

บทที่ 1 ความสำคัญของ.....

.....

- หัวข้อเรื่อง   บทที่ 1 ความสำคัญของ.....
- 1.1 บทนำ
  - 1.2 ความหมายของ.....
  - 1.3 ความสำคัญของ.....
  - 1.4 แนวความคิด.....
  - 1.5 บทสรุป.....

แนวคิด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

วัตถุประสงค์

.....

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

กิจกรรมการสอน

1. ....

2. ....

3. ....

4. ....

5. ....

สื่อการสอน

.....

การประเมินผล

.....

หนังสืออ่านประกอบ

.....

.....

.....

.....

เอกสารอ้างอิง ดูรายละเอียดท้ายบท

บทที่ 1

ความสำคัญของ.....

1.1 บทนำ

.....
.....

1.2 ความหมายของ.....

.....
.....

1.3 ความสำคัญของ.....

.....
.....

1.4 แนวความคิด.....

.....
.....

1.5 บทสรุป

.....
.....

คำถามท้ายบท

1. ....

2. ....

เอกสารอ้างอิง

.....

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ สกุล

.....

ประวัติการศึกษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประสบการณ์ทำงาน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....